

עבירת התקהלות אסורה

מהי התקהלות אסורה ומה העונש המקסימלי בחוק? מהם המרכיבים והנסיבות ההופכים התקהלות מותרת לבלתי חוקית? עו"ד אסף דוק מסביר.

לפעמים נדמה כי המחוקק בדה מלבו חוקים בכדי להצר את צעדיהם של כלל האזרחים, בייחוד בסיטואציות שכלל אינן מהוות סכנה קיומית או פגיעה בגוף ונפש ויוצר פחד ומורא כלפי האזרחים שמחליטים למרוד כנגד "המוסכמות החברתית" עליה הם כלל אינם הסכימו.

אם כך מדוע יש חשיבות כה רבה לעבירת התקהלות? מדוע פותחים בגינה תיק פלילי וקיימים סנקציות עונשיות של קנסות כספיים ומאסרים ממושכים?

לפני שנענה על הסוגיה הזאת ונציץ לסייגים הקבועים בחוק, בואו ננסה לדמות מצב אישי שקורה לנו. אשתך נתקפה בצירי לידה, לא הצלחת ליצור קשר עם מגן דוד והבהלת אותה לביה"ח הסמוך לביתך ברכבך הפרטי. בדרך נתקלתם בכביש חסום שלא כדרך החוק, ע"י קבוצת מפגינים פוליטיים שהחליטה על דעת עצמה לא לתת מעבר לכל כיוון ולהשליט את הסדר במקום בעצמה. תחנוניך לא הועילו ואשתך נמצאת בסכנה קיומית לחייה ולחיי העובר בהיעדר סיוע רפואי מיידי. אתה אזרח שומר חוק, לא תדרוס אותם או תפעל באלימות כלפיהם ואתה מתחנן שיתנו לך לעבור - אך הם בשלהם.

רצה הגורל ואשתך נפטרה מסיבוכן לא צפוי ואיתה גם העובר. הם לא רצחו, כך שאי אפשר להאשים את מי מהם ברצח, אף אחד מהם לא פנה אליך או יצר איתך קשר, הם בסך הכל מנעו גישה באופן בריוני ששינה לך את החיים.

מבחינתך שירקבו בכלא כל ימי חייהם - הם הרסו לך את החיים. אך כאן הדוגמא היא דוגמא קיצונית בכדי להכאיב לך ולהראות לך כי עבירת התקהלות אסורה מכל מין וסוג חשובה לרווחת הציבור כולו וחייבים להתקיים עליה השלכות פליליות ודרכי ענישה מחמירים.

עכשיו בואו נציץ להוראות חוק העונשין:

סעיף 151 בחוק, מגדיר התקהלות אסורה בתנאים הבאים: אם בוצעה התקהלות של שלושה אנשים לפחות שהתקהלו באזור המוגדר כאזור ההפגנה לשם ביצוע העבירה או לשם מטרה משותפת אחרת, התנהגותם של המפגינים גורמת או עלולה לגרום לאנשים סביבם לחשוש לבטחונם, שלומם או הפרת השלום הציבורי.

כאן נחدد את מהות הסעיף ונבהיר כי אדם אשר משתתף (גם אם לא פעיל מרכזי) בהתקהלות אסורה ע"פ חוק, דינו מאסר בפועל עד שנה אחת. ע"פ המחוקק התקהלות אסורה היוצרת פעולת מחאה חברתית מכל מין וסוג, מטילה אימה על הציבור ורואה בזה התפרעות דין אלימה לכל דבר ועניין. המשתתף בהתפרעות דין, דינו עד שלוש שנות מאסר בפועל.

כאן מדובר על עבירות התקהלות והפגנות ציבוריות המוניות או רעשניות שנועדו לשנות את סדר שלום הציבור אשר אינו נוטל חלק בהן ומפר את שלוותם, אך לכאן נוסיף כי במידה ומתקיימת פעולת פגיעה ברכוש (מעשה ונדליזם), בגוף או בנפש, של צדדים אחרים בין אם הם משתתפים בהפגנה או כלל אינם שייכים אליה,

סעיף 151 מגדיר התקהלות אסורה באופן הבא: "שלושה אנשים לפחות אשר התקהלו במקום מסוים לשם עבירה, או לשם מטרה משותפת, והתנהגותם עלולה לגרום לאנשים סביבם לחשוש להפרת השלום הציבורי". על פי הסעיף, אדם אשר משתתף בהתקהלות אסורה, דינו מאסר בפועל עד שנה אחת. על פי סעיף 152, כאשר ההתקהלות האסורה מטילה אימה על הציבור, מדובר בהתפרעות. דין המשתתף בהתפרעות זו הוא מאסר בפועל עד שלוש שנים.

27/01/2020

077-5006206

052-6885006

עבירת התקהלות אסורה

כאשר ישנה פגיעה לגוף או לרכוש, גוברת חומרת העבירה. בפסיקה נקבע כי ההתקהלות לא צריכה להיעשות ברשות הרבים. קרי, ההתקהלות יכולה להיעשות גם במקום פרטי, והיא תעלה לכדי התקהלות אסורה אם וכאשר היא גורמת להפרת השלום הציבורי או לחשש מפני הפרת הסדר הציבורי. עם זאת, ההתקהלות צריכה לכלול שלושה אנשים, לכל הפחות.

חשוב שתדעו כי ניתן להגיש כתב אישום בגין אותו אדם אשר השתתף בהתקהלות אסורה, כלומר, מספיק שנכחותו הייתה במקום ההתקהלות המתרחשת והאסורה ע"פ חוק ובייחוד שמתקיימים שם התפרעויות.

לאור המצב הבטחוני, חברתי וכלכלי השורר במדינה, בייחוד כאשר זעם הציבור עולה על גדותיו לעיתים תכופות מבעבר, מתקיימות עשרות הפגנות בשנה ברחבי הארץ, יוכל למצוא עצמו אדם מן היישוב משתתף בהפגנה כזאת רק לצרכי פורקן נפשי ואו לשם מטרה חברתית ולמצוא את עצמו עם אות קלון וכתם לכל החיים ואולי אף יותר מזה. חשוב יהיה להיוועץ תחילה עם עורך דין פלילי לפני המעשה ואף לאחר הסתבכות עם גורמי האכיפה.